یکی از پیامرسان‌های داخلی با سوءاستفاده از سیاست تقویت پلتفرم‌های ایرانی
فضای غیرواقعی نسبت به عموم جامعه درست می‌کند

مخاطب را کانالیزه نکنید

itaa
پیام رسان ایرانی

عاطفه جعفری - میلاد جلیل‌زاده
گروه فرهنگ

واقع‌نمایی یا نمایش بخشی از واقعیت؛ این یک مساله مهم در مطالعه اثر شبکه‌های اجتماعی است، مساله‌ای که می‌تواند در تولیدِ، فیسبوک، اینستاگرام یا حتی پیامرسان‌های ایرانی مثل بله یا ایتا مورد مطالعه قرار بگیرد. یک کانال از یک پیامرسان می‌تواند شما را با هر مخاطبی را در نقطه‌ای قرار دهد که فکر کنید مساله‌ای که القا می‌کند، مساله همه است و به همین حد هم رادیکال است. بله جهان سرمایه‌داری و به‌طور خاص کشورهای غربی در برساخت فضای رسانه و مدیریت افکار عمومی بسیار درحقیقت کالا خود شما هستید. یعنی من و شما کالایی هستیم که در اینستاگرام و توییتر فروخته می‌شویم؛ به‌عنوان مصرف‌کنندگانی که به خیال خودمان در یک پیاده‌روی مجازی قدم می‌زنند ولی احتمالا ناداسته، جزء سیاهی‌لشکر یک تظاهرات دائمی در تایید نظام سرمایه هستند.

قبل از اینکه به پلتفرم مجازی و ایرانی ایتا بپردازیم، یک لحظه برگردیم به همان تقسیم‌بندی دوگانه در ابتدای متن. مهندسی افکار عمومی یک فرم است. یک فن است. یک مهارت بزرگ و پر از جزئیات است و در سوی دیگر محتواییی که توسط این فن و مهارت ارائه می‌شود، قرار دارد. آن فرم باید به‌وجودآورنده همین محتوا باشد. باید هر مخاطب یا کاربری را به سمت تولید یا بازتولید همان محتوا سوق بدهد. از تولستوی داستایفسکی گرفته تا حافظ و سعدی خودمان، هیچ‌کدام در اینستاگرام شانسی برای تبدیل شدن به چنین نام‌های بزرگی نداشتند. اینستاگرام نام‌های بزرگ خودش را می‌سازد که همخوان با مقاصد سازندگانش است. طبق جست‌وجوی پایگاه داده‌ای که توسط گرانت مک کراکن، یک متخصص انسان‌شناسی است، در ایالات متحده بین سال‌های ۱۹۰۰ تا ۱۹۱۰، بازیگران آمریکایی ۱۷ درصد از توجه فرهنگی جامعه به افراد مشهور را دریافت می‌کردند؛ کمی کمتر از مجموع فیزیک‌دانان، شیمی‌دانان و زیست‌شناسان. اما مهندسی افکار عمومی در نظام سرمایه‌داری به شکلی بود که صدسال بعد، در ۲۰۱۰ میلادی، بازیگران چهارپارسا دانشمندان، تجهیات جامعه را به خودشان جلب می‌کنند. طراحی پلتفرمی مثل اینستاگرام هم در همین چهارچوب و غالب نظم‌های کوتاه است و بیشتر به کار انتشار خبرهای غیرضبی می‌آید یا غر زدن‌های روزمره. گاهی هم برای هماهنگی بین توده‌ها و به راه انداختن یک کمپین، موج اجتماعی، یا حتی شورش ابزار مناسبی است. به عبارت ساده، فرم طراحی یک پلتفرم مجازی، غیرایدئولوژیک و یکسره بی‌ارتباط با محتوا نیست. این اینستاگرام است که سلبریتی‌ها را ضریبی چند برابر می‌دهد و نویسندگان، شعرا، روزنامه‌نگاران جدی و به‌طور کل سایر طیف‌های مشاهیر را منزوی می‌کند. این توییتر است که اظهارنظرهای هیجانی و انواع جوگیری‌ها را بیشتر از تحلیل‌های عمیق و موسیع، مطرح می‌کند. چنین پلتفرم‌هایی طراحی شده‌اند برای همین استفاده‌ها. جایی که شما برای یک کالا پولی نمی‌پردازید، درحقیقت کالا خود شما هستید. یعنی من و شما کالایی هستیم که در اینستاگرام و توییتر فروخته می‌شویم؛ به‌عنوان مصرف‌کنندگانی که به خیال خودشان در یک پیاده‌روی مجازی قدم می‌زنند ولی احتمالا ناداسته، جزء سیاهی‌لشکر یک تظاهرات دائمی در تایید نظام سرمایه هستند.

قبل از اینکه به پلتفرم مجازی و ایرانی ایتا بپردازیم، یک لحظه برگردیم به همان تقسیم‌بندی دوگانه در ابتدای متن. مهندسی افکار عمومی یک فرم است. یک فن است. یک مهارت بزرگ و پر از جزئیات است و در سوی دیگر محتواییی که توسط این فن و مهارت ارائه می‌شود، قرار دارد. آن فرم باید به‌وجودآورنده همین محتوا باشد. باید هر مخاطب یا کاربری را به سمت تولید یا بازتولید همان محتوا سوق بدهد. از تولستوی داستایفسکی گرفته تا حافظ و سعدی خودمان، هیچ‌کدام در اینستاگرام شانسی برای تبدیل شدن به چنین نام‌های بزرگی نداشتند. اینستاگرام نام‌های بزرگ خودش را می‌سازد که همخوان با مقاصد سازندگانش است. طبق جست‌وجوی پایگاه داده‌ای که توسط گرانت مک کراکن، یک متخصص انسان‌شناسی است، در ایالات متحده بین سال‌های ۱۹۰۰ تا ۱۹۱۰، بازیگران آمریکایی ۱۷ درصد از توجه فرهنگی جامعه به افراد مشهور را دریافت می‌کردند؛ کمی کمتر از مجموع فیزیک‌دانان، شیمی‌دانان و زیست‌شناسان. اما مهندسی افکار عمومی در نظام سرمایه‌داری به شکلی بود که صدسال بعد، در ۲۰۱۰ میلادی، بازیگران چهارپارسا دانشمندان، تجهیات جامعه را به خودشان جلب می‌کنند. طراحی پلتفرمی مثل اینستاگرام هم در همین چهارچوب و غالب نظم‌های کوتاه است و بیشتر به کار انتشار خبرهای غیرضبی می‌آید یا غر زدن‌های روزمره. گاهی هم برای هماهنگی بین توده‌ها و به راه انداختن یک کمپین، موج اجتماعی، یا حتی شورش ابزار مناسبی است. به عبارت ساده، فرم طراحی یک پلتفرم مجازی، غیرایدئولوژیک و یکسره بی‌ارتباط با محتوا نیست. این اینستاگرام است که سلبریتی‌ها را ضریبی چند برابر می‌دهد و نویسندگان، شعرا، روزنامه‌نگاران جدی و به‌طور کل سایر طیف‌های مشاهیر را منزوی می‌کند. این توییتر است که اظهارنظرهای هیجانی و انواع جوگیری‌ها را بیشتر از تحلیل‌های عمیق و موسیع، مطرح می‌کند. چنین پلتفرم‌هایی طراحی شده‌اند برای همین استفاده‌ها. جایی که شما برای یک کالا پولی نمی‌پردازید، درحقیقت کالا خود شما هستید. یعنی من و شما کالایی هستیم که در اینستاگرام و توییتر فروخته می‌شویم؛ به‌عنوان مصرف‌کنندگانی که به خیال قیمت تبلیغات آن را بالا می‌برند و به‌عنوان مصرف‌کنندگانی که به خیال این‌ها را معلوم می‌کنند. راهپیمایی عده‌ای از بنیادگراترین افراد را در شهر قم علیه واکسن کرونا و حتی فاصله‌گذاری‌های اجتماعی به یاد بیاوریم. آیا این هماهنگی آنها با نظام سیاسی موجود را نشان می‌دهد؟ اصرار لجوجانه عده‌ای از آنها که خود را مذهبی‌تر از بقیه می‌دانند بر اظهارات و رفتارهای تفرقه‌افکنانه بین شیعه و سنی را ببینیم. منظور، صرفا مقدادی چند چهره به‌خصوص که بعضی‌شان به لیدرهای تشیع انگلیسی مشهور شده‌اند نیست؛ بلکه کسانی دیگر هم به اسم شیعه‌گری بهتر و قوی‌تر و جدی‌تر از بقیه، همین رفتارها را می‌کنند. آیا این رفتارها همسویی با نظام سیاسی موجود به‌حساب می‌آیند؟ این مثال‌ها را آنقدر می‌شود ادامه داد که چند سیاهه قطور را پر کنند نه همه کاربرانش. لااقل لیدرهای اصلی آن از تندروترین افراد جامعه باید به عبارتی از افراد ضدجامعه هستند. درحقیقت قرار است اینها با قرم ایتا در برابر اینستاگرام و توییتر و مابقی قرم‌هایی که نظام سرمایه طراحی کرده و توانسته فراگیرشان کند، مقابله کنند و البته نیاز به توضیح ندارد که تعیین چنین غایتی برایش چقدر خام‌باورانه است. ممکن است یکوییم می‌دانیم که درآمدن ایتا جلوی اینستاگرام و توییتر و سایر پلتفرم‌های مجازی، امری محال یا یک شوخی بی‌نمک است و بزرگ‌ترین ضرر وجودی اینها می‌تواند اعصاب‌خوردی مردم عاصی از فیلترینگ باشد و مقداری بودجه بیت‌المال که به اسم پروژه‌های ملی حیف و میل می‌شود؛ اما در کل بنا این مساله که یک جا در مجازی یا حتی فضای حقیقی یاتوق عده‌ای آدم شود، هرچند تندرو و بنیادگرا، مشکل خاصی نداشته باشیم. یگوییم چه عیب دارد که آنها هم در قرم هم جمع شوند و حرف‌هایی مطابق با ذائقه و میل خودشان را از همدیگر بشنوند؟ نکته‌ای که ظاهرا کمتر به آن توجه شده همین است. یک تفکر و یک ذائقه خطرناک، نه صرفا مضر بلکه خطرناک، در تلاش است تا سیستماتیک و نظام‌مند شود. اگر عده‌ای تصور کرده‌اند که با افراد هرچند تندرو، اما به‌هرحال وفادار همیشگی نظام طرف هستیم و بهتر است تا حد ممکن برای روز مبادا سعی در حفظ آنها یکنیم، سخت در اشتباهند. این روش شناختی که از تریبن‌های جعلی برآمده، باعث چنین خطای محاسباتی و شناختی گمراه‌کننده‌ای شده است. تندروترین آدم‌ها، ضداجتماع‌ترین آدم‌ها، ناهنجارترین آدم‌ها و نامعطوف‌ترین آدم‌ها، نه‌تنها لزوما وفادارترین افراد به نظام سیاسی موجود نیستند، بلکه عمدتا با آن ناسازگارند و اگر فرصتی پیش بیاید، تولید این محتوا می‌رود که این خطرناک است.

مطالبه بانوان محصنات مشهد از مدیر عامل مترو مشهد ودرخواست اجرای ابلاغیه منع ارائه خدمات به هنجارشکنان در مترو

به کانال خبرگزاری زنان عفیفه جهان محصنات بپیوندید

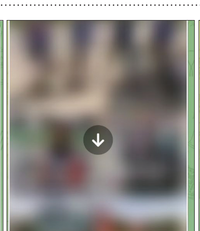

خیانت به مقام زن!!!

خبرگزاری منتسب به حوزه علمیه با ریزتاژ خبری دوچرخه‌سواری زنان در حرم امام، ادعا کرده که این کار در جهت تخصص، ارتباط فوری و پیوستگی و مداومت.

از بین این ویژگی‌ها باید شبکه‌سازی انسانی را مهم‌ترین دانست. شبکه‌های اجتماعی ناخودآگاه کاربران خود را تربیت می‌کنند و آنها را به سمت‌وسویی که خودشان می‌خواهند می‌کشانند. این اتفاق را بارها درمورد رسانه هم مثال زده‌ایم و در مورد شبکه‌های اجتماعی هم این موضوع صدبار مدرد. در دسترس بودن و امکان صحت‌سنجی پایین باعث می‌شود تا مخاطب یا کاربر با توجه به اخباری که هر روز در دسترس قرار می‌گیرد، واکنش نشان دهد و تحت‌تاثیر این شبکه‌ها به مخاطب باوری برسد که آن شبکه مجازی می‌خواهد.

۹ مخاطب‌شناسی ایتا

ایتا یکی از شبکه‌های اجتماعی داخلی است که چندین سال در حال فعالیت است اما شاید تفاوتش با دیگر شبکه‌های داخلی، محتوایی است که در این شبکه اجتماعی تولید می‌شود و در دسترس کاربران قرار می‌گیرد. برای اینکه بدانیم این شبکه اجتماعی چه ویژگی‌هایی دارد و چه محتوایی را برای مخاطبانش تولید می‌کند به سراغ حسن اسدی‌طاری، استاد رسانه رفتیم و با او گفت‌وگویی داشتیم. این استاد دانشگاه در ابتدای صحبت‌هایش گفت: «قبل از شروع بحث باید بگویم که شرکت سازنده ایتا، خیلی از موارد را سرسته و محرمانه نگه داشته است. البته نکته مهم‌تر این است که تاکنون هیچ گزارش تحقیقی از مخاطبان شبکه‌های اجتماعی پیامرسان‌های داخلی انجام نشده است.»

او در ادامه با اشاره به رشد چند سال اخیر پیامرسان‌های داخلی گفت: «پیامرسان داخلی ایتا به همراه چند مجموعه پیامرسان داخلی ظرف ۴-۵ سال گذشته ایجاد شدند. فعالیت این مجموعه‌های پیامرسان در دستور کار شورای انفورماتیک قرار داشت و دولت وقت و دولت مستقر کمک‌هایی را به این مجموعه اختصاص دادند. ایتا یک نسخه ورژن قدیمی تلگرام است و بر همان اساس و مبنا ساخته شده است. البته تلگرام یک‌سری ویژگی‌ها دارد که ایتا ندارد. مثلا امکان کانال‌های درخشی دارد. کانال‌های درخشی قابلیت‌های زیادی دارند یعنی برای مطالب زمان‌بندی دارد که چقدر بماند و حذف شود یا نشود یا تصویر تغییر کند. یک‌سری معایب و یکسری مزایا دارد. سرعت ارتباطی آن خوب است. الان به‌خاطر اینکه شبکه‌های پیامرسان‌های خارجی تحت قانون فیلترینگ هستند، پیامرسان‌های داخلی نیاز بخشی از مخاطبانش را برطرف می‌کنند. ایتا هم براساس بررسی‌هایی که من کردم طی یک سال گذشته بین ۳۰-۴۰ درصد کاربرانش افزایش یافته است.»

۹ در ایتا چه خبر است؟

پیام‌رسان ایتا با تمام ویژگی‌هایی که دارد، محملی برای حضور کاربرانی است که این ویژگی‌ها را پذیرفته‌اند خاصه کسانی که علاقه‌ای به حضور در دیگر فضاهای انتشار و اشتراک‌گذاری محتوا ندارند. قرار نیست در گزارش پیش رو قضاوتی نسبت به محتوای این پیام‌رسان داشته باشیم فقط با رجوع به موارد پربازدید این پیام‌رسان، تلاش داریم که طرح‌واره‌ای از مجموع کلونی‌های کاربری آن ارائه دهیم.

یکی از موارد پرچالش وپربحث این روزها در فضای مجازی، موضوع عفاف و حجاب است. به‌طور طبیعی در فضای جامعه ایران، اختلاف‌نظرهایی وجود دارد و تاکید عقلای جمع بر فصل‌الخطاب بودن قانون است و با توجه به شرایط امروز کشور هرگونه رفتار خارج از چهارچوب قانونی، نه‌تنها شرایط را اصلاح نکرده، بلکه تبدیل به هیزمی برای آتش‌بیاران معرکه بی‌ثباتی در کشور شده است. با این حال آن چیزی که در فضای ایتا بیش از دیگر نقاط این دنیای مجازی ضریب می‌خورد، اظهارنظرها و دعوت به انجام تجمعات علیه بی‌حجابی است. نمونه‌های زیر با بخوانید قضاوت با شما: به رفتار زشت خود ادامه می‌دهند، آقایان معضل را مردم به فرموده امام خمینی رگ گردن اینها را می‌شکنیم و اگر تاکنون حق دل خورده سکوت کرده‌ایم و به فعالیت‌های فرهنگی بسنده کرده‌ایم، نشان از اعتماد ما به دادستان نظام مقدس جمهوری اسلامی است که قانون را به‌درستی اجرا و اعمال کند و حال که چنین نیست و خون شهیدان درحال پایمال شدن است، ما مردم خود را مجاز به سکوت نمی‌بینیم و واجب می‌دانیم مطالبه گری و ارتباط مردم را با مسئولان گوشزد کنیم.» «بارها و بارها به مسئولان امر اعتراض شده است که تاکنون هیچ اقدامی صورت نگرفته که علی‌رغم اطلاع از انحرافات و جرائم و ترک فعل‌های گسترده وزارت ارشاد، و بویژه در مسئله رقاصی زنان برهنه در سالن وزارت ارشاد در حضور اسماعیلی وزیر! اما دین و دنیا و آخرت خویش را به چند پول سیاه که نامش را بودجه و اعتبارات می‌گذارند فروخته‌اند!!! برخی سکوت کرده و برخی دفاع رذیلانه و برخی مالیه‌کشی!

روزنامه کثیف الانتشار!!!

جناب آقای ژاه‌ای و منتظری، اگر خجالت نمی‌کشید، اگر از کار فرهنگی نداشته دست کشیدید، اگر قبر و قیامتی برایتان نیست، اما بدانید، قرار باشد امنیت هرزه‌ها و فحشاپاکنان تأمین شود، خودمان اول امنیت شماها را برهم خواهیم زد!!!

#دستگاه_عدلیه_تعطیل
#مسئولان_علیه_حجاب
#ژدودن_مسئولان_مانع

خوش رقصی رسانه‌ها!!!

مشتی مرفه بی‌درد برای هوس‌رانی خود بهانه کنسرت می‌کنند و با وقاحت تمام سالن وزارت ارشاد در اختیار رفتارهای شهوانی این قماش قرار می‌گیرد، فضا به قدری آلوده و کثیف می‌شود که مشتی از زنان نیمه عریان می‌شوند و به رقص و پایکوبی می‌پردازند!

وزیر هم که ظاهراً لُعَه چنین صحنه‌هایی را می‌زند به تماشا می‌نشیند، و حتی پس از اعتراض مومنین، هنوز هیچ اقدام و توبیخ و لو ظاهری انجام نمی‌دهد!

اما در این میان خیانت بدتر از طرف برخی اصحاب رسانه صورت گرفته که علی‌رغم اطلاع از انحرافات و جرائم و ترک فعل‌های گسترده وزارت ارشاد، و بویژه در مسئله رقاصی زنان برهنه در سالن وزارت ارشاد در حضور اسماعیلی وزیر! اما دین و دنیا و آخرت خویش را به چند پول سیاه که نامش را بودجه و اعتبارات می‌گذارند فروخته‌اند!!! برخی سکوت کرده و برخی دفاع رذیلانه و برخی مالیه‌کشی!

حالا لازم بود صندلی این دوتا اینقدر نزدیک به هم باشه؟!

ادامه از صفحه ۱۲

شبکه‌های اجتماعی و تربیت کاربران

شکل سنتی خدمت شبکه‌های اجتماعی در گذشته، بر انواع روابط همچون دوستی‌ها و روابط چهره به چهره متمرکز بود، که همه ما با آن آشنا هستیم و مدل‌های مختلفش را دیده‌ایم. اما خدمات شبکه اجتماعی امروزه بیشتر بر جامعه مجازی آنلاین متمرکز است. شبکه‌های اجتماعی، محل گردهمایی صدها میلیون کاربر اینترنت است که بدون توجه به مرز، زبان، جنس و فرهنگ، به تعامل و تبادل اطلاعات می‌پردازند. درواقع شبکه‌های اجتماعی برای افزایش و تقویت تعاملات اجتماعی در فضای مجازی طراحی شده‌اند و تقریبا کمتر کسی پیدا می‌شود که در این شبکه‌ها حضور نداشته باشد و فعالیتی نکند.

یکی از کارکردهای اساسی رسانه‌ها، ازجمله شبکه‌های اجتماعی، اطلاع‌رسانی از تحولات و وقایعی است که در محیط اجتماعی واقع میشوند. امروزه تمامی ابعاد زندگی فردی و اجتماعی انسان‌ها در رسانه‌ها رسوخ کرده و از خصوصی‌ترین رفتار انسان‌ها تا بزرگ‌ترین تغییرات نهادهای اجتماعی و ساختارهای فرهنگی و سیاسی از طریق رسانه‌ها ارائه می‌شود. که این موضوع خوبی‌هایی دارد و حتما بدی‌هایی هم به دنبال دارد. به گفته کارشناسان حوزه رسانه برخی از مهم‌ترین ویژگی‌های شبکه‌های اجتماعی به موارد زیر خلاصه می‌شود: دسترسی و وسعت، کم‌هزینه بودن، چندرسانه‌ای بودن، جمع‌گرایی و شبکه‌سازی انسانی، تعامل‌گرایی، بهره‌گیری بدون نیاز به مهارت و تخصص، ارتباط فوری و پیوستگی و مداومت.

از بین این ویژگی‌ها باید شبکه‌سازی انسانی را مهم‌ترین دانست. شبکه‌های اجتماعی ناخودآگاه کاربران خود را تربیت می‌کنند و آنها را به سمت‌وسویی که خودشان می‌خواهند می‌کشانند. این اتفاق را بارها درمورد رسانه هم مثال زده‌ایم و در مورد شبکه‌های اجتماعی هم این موضوع صدبار مدرد. در دسترس بودن و امکان صحت‌سنجی پایین باعث می‌شود تا مخاطب یا کاربر با توجه به اخباری که هر روز در دسترس قرار می‌گیرد، واکنش نشان دهد و تحت‌تاثیر این شبکه‌ها به مخاطب باوری برسد که آن شبکه مجازی می‌خواهد.

۹ مخاطب‌شناسی ایتا

ایتا یکی از شبکه‌های اجتماعی داخلی است که چندین سال در حال فعالیت است اما شاید تفاوتش با دیگر شبکه‌های داخلی، محتوایی است که در این شبکه اجتماعی تولید می‌شود و در دسترس کاربران قرار می‌گیرد. برای اینکه بدانیم این شبکه اجتماعی چه ویژگی‌هایی دارد و چه محتوایی را برای مخاطبانش تولید می‌کند به سراغ حسن اسدی‌طاری، استاد رسانه رفتیم و با او گفت‌وگویی داشتیم. این استاد دانشگاه در ابتدای صحبت‌هایش گفت: «قبل از شروع بحث باید بگویم که شرکت سازنده ایتا، خیلی از موارد را سرسته و محرمانه نگه داشته است. البته نکته مهم‌تر این است که تاکنون هیچ گزارش تحقیقی از مخاطبان شبکه‌های اجتماعی پیامرسان‌های داخلی انجام نشده است.»

او در ادامه با اشاره به رشد چند سال اخیر پیامرسان‌های داخلی گفت: «پیامرسان داخلی ایتا به همراه چند مجموعه پیامرسان داخلی ظرف ۴-۵ سال گذشته ایجاد شدند. فعالیت این مجموعه‌های پیامرسان در دستور کار شورای انفورماتیک قرار داشت و دولت وقت و دولت مستقر کمک‌هایی را به این مجموعه اختصاص دادند. ایتا یک نسخه ورژن قدیمی تلگرام است و بر همان اساس و مبنا ساخته شده است. البته تلگرام یک‌سری ویژگی‌ها دارد که ایتا ندارد. مثلا امکان کانال‌های درخشی دارد. کانال‌های درخشی قابلیت‌های زیادی دارند یعنی برای مطالب زمان‌بندی دارد که چقدر بماند و حذف شود یا نشود یا تصویر تغییر کند. یک‌سری معایب و یکسری مزایا دارد. سرعت ارتباطی آن خوب است. الان به‌خاطر اینکه شبکه‌های پیامرسان‌های خارجی تحت قانون فیلترینگ هستند، پیامرسان‌های داخلی نیاز بخشی از مخاطبانش را برطرف می‌کنند. ایتا هم براساس بررسی‌هایی که من کردم طی یک سال گذشته بین ۳۰-۴۰ درصد کاربرانش افزایش یافته است.»

برای شاعری که عاشق مولوی بود

غزل مرادیان
خبرنگار

متولد ۳۰ اردیبهشت ۱۳۱۹ در کرمان بود. از آثار او در حوزه شعر می‌توان به «دفترهای واپسین»، «دفترهای سالخوردگی»، «هزار افاقیا در چشمان تو هیچ بود» و «روزی برای تو خواهم گفت» و از آثارش در حوزه کودک و نوجوان می‌توان به «دیگر در خانه پسرک هفت صندلی بود»، «دخترک ماهی تنهایی» و «مزرعه گل‌های آفتابگردان» اشاره کرد.

احمدرضا احمدی در سن ۸۳ سالگی درگذشت، درست همان چیزی که خودش می‌خواست.

در گفت‌وگویی با فارس در سال ۱۳۹۲ می‌گوید: «به نظرم به چیزهایی که آرزو داشتم رسیدم و چیزی از دنیا طلب ندارم. دوست دارم تا ۸۳ سالگی عمر کنم و سالی یک رمان بنویسم. الان هم یکی از رمان‌هایم در حروفچینی است.» این شاعر شناخته شده موسس و پایه‌گذار موج شعر نو و پیشگام سوررئالیسم در ادبیات کودکان بود. یکی از درخشان‌ترین آثار او «سفر در شب» کتابی است که به موضوع‌های اجتماعی، صلح، همزیستی، تحمل و همکاری اشاره می‌کند. از دیگر آثار او می‌توان به «از بارانی که دیر بارید»، «میوه‌ها طعم تکراری دارند» و «هزار پله به دریا مانده است» اشاره کرد. احمدرضا احمدی جوایز متعددی را دریافت کرد. ازجمله این جوایز می‌توان به جایزه ملی، فرهنگی و هنری (بیژن جلالی) برای مجموعه اشعارش در سال ۱۳۸۵ اشاره کرد. اشعار او به چندین زبان ترجمه شده‌اند و نمایشگاه‌های نقاشی انفرادی و جمعی زیادی را در گالری‌های مختلف برگزار کرده است. دومین نمایشگاه انفرادی آثار نقاشی احمدی با عنوان «لکه‌ای از عمر بر دیوار بود» شهریور سال گذشته در گالری آ بریا شد.

از احمدی که علاوه‌بر شاعری در عرصه‌هایی چون نمایشنامه‌نویسی، گویندگی و نقاشی نیز به فعالیت می‌پرداخت کتاب‌هایی چندجلدی به نام دفترهای واپسین و دفترهای سالخوردگی برجا مانده است. او از کارمندان کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان بود و کتاب‌هایی مانند «اگهان چراغ‌ها روشن شدند»، «نشانی» و «بهار بود» را برای کودکان تالیف کرد. تدوین ردیف موسیقی ایرانی و آوازهای محمدرضا شجریان، شعرخوانی و ضبط صدای شاعران مهم معاصر (با آثاری از نیما یوشیج، احمد شاملو، نادر نادرپور، فروغ فرخزاد، یدالله رویایی، نصرت رحمانی و...) ازجمله فعالیت‌های وی در کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان است.

وقتی از او درمورد زمان شعر گفتنش می‌پرسند، می‌گوید: «رسم است که برخی می‌گویند از کودکی علاقه به شعر داشتند و شعر می‌سرودند ولی درمورد من این گونه نبود. بعد از آشنایی با فریدون مشیری که تازه از فرانسه آمده بود با شعر آشنا شدم. وی بعد از ظهرها در کتابخانه مجلس شورای ملی فیش می‌نوشت. بعد از آشنایی با وی با شعر کشورهای مختلف آشنا شدم و حدودا ۱۵ ساله بودم که با نیمایوشیج آشنا شدم و شاملو. سپس که آوردم این بود که از کسی تاثیر نگرفتم. اگر به کتاب «طرح» هم نگاه کنید می‌بینید که از شعری متاثر نشده است. این اتهام را به من می‌زنند که شعرهایتان مدل شعرهای ترجمه‌ای است، اما درواقع ما در جهانی زندگی می‌کنیم که بحثی به نام ملیت معنایی پیدا نمی‌کند و مرزها درهم شکسته شده و شاید به مقطعی برسیم که همه شاعران مثل هم بشوند. یکی از خصوصیات شعر مدرن فارسی این است که به‌طور مطلق بحث ملی و کشوری ندارد و خیلی جهانی است. نیما یوشیج هم جهانی بود، درست است که تحت تاثیر طبیعت مازندران قرار گرفته است اما اشعار وی جهانی است.»

این شاعر درمورد خانواده‌اش می‌گوید: «بیشتر خانواده‌ام روحانی و اهل کتاب و علم بودند. در کتاب ناظم‌الاسلام کرمانی فصلی به فامیل و جدم اختصاص یافته است. عبدالرحیم احمدی پسر خاله‌ام که خیلی روی من تاثیر داشت یکی از بهترین مترجمان و قصه‌نویس درخشانی بود که این راه را ادامه ندادم. عقیده دارم شعر سیاسی و رئوتیک برای شاعر متوسط است، حتی بابلو نرودا. هیچ وقت دوست نداشتم شعر رئوتیک و سیاسی بگویم. شاعر دست‌دوم به این سمت روی می‌آورد و اینها عین هم است. عشقم در سال‌های جدید مولوی است. هر شب با طمانینه مثنوی معنوی می‌خوانم و می‌خواهم حسابی جذب کنم هرچند ۷۳ ساله هستم و شاید فرصت ارائه نداشته باشم اما احساس می‌کنم دارد در من استحاله‌ای به وجود می‌آورد. من همیشه مولوی را با باخ مقایسه می‌کنم.»

در گفت‌وگویی که با همشهری انجام داده بود درمورد سهراب سپهری می‌گوید: «یکی از حسرت‌های من این است که سهراب سپهری تا زنده بود هیچ‌وقت طعم موفقیت را نچشید. بس که تجیب بود و عضو هیچ دسته و گروهی نبود. کار خودش را می‌کرد. بعد از درگذشت سهراب بود که با نیمایوشیج آشنا شدم و شاملو که با چاپ‌های مکرر رسید. من خوشبختانه این شانس را داشتم که در سال‌های اخیر شعرهایم را با قبال مخاطبان جوان مواجه شده‌اند. راز این شانس برای خودم مجهول است، اما خوشحالم که هستم و این روزها را می‌بینم.»

انبوهی از این بعدازظهرهای جمعه را
به یاد دارم که در غروب آنها
در خیابان
از تنهایی گریستیم
ما نه آدوده بودیم ، نه غریب
اما
این بعدازظهر های جمعه پایان و تمامی نداشت
می گفتند از کودکی به ما
که زمان باز نمی گردد
اما نمی دانیم چرا
این بعد از ظهر های جمعه باز می گشتند

از پشت شیشه های مه آلود با من حرف می زدی
صورتت را نمی دیدم
به شیشه های مه آلود نگاه کردم
بخار شیشه ها آب شده بود
شفاف بودند ، اما تو نبودی
صدای تو را از دور می شنیدم
تو در باران راه می رفتی
تو تنها در باران زیر یک چتر به انتهای خیابان رفتی
از یک پنجره در باران صدای ویلن سل شنیده می شد
صدا بود
به خانه آمدم
پشت پنجره تا صبح باران می بارید

به دنبال لبخند ناب تو هستم
چنین عمرم را می گذرانم
مرا نه شکوه است، نه گلایه
قلبم اگر یاری کند
برگ های زرد پاییزی را شماره می کنم
که دارند از پاییز جدا می شوند
و به زمستان متصل می شوند
برای زیستن هنوز بهانه دارم
من هنوز نمی توانم به قلبم که فرسوده است
فرمان بدهم که تو را دوست داشته باشد
به قلبم فرمان می دهم
میوه های زمستانی را برای تابستان ذخیره کنند
تو در تابستان از راه برسی
سبدهای میوه را که وصیتنامه من است
از زمین بی برکت و فرسوده برداری
از قلب بیمارم می خواهم تا آمدن تو بتپد

ادامه در صفحه ۱۳